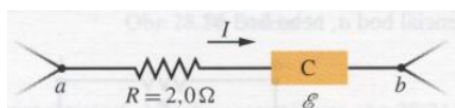
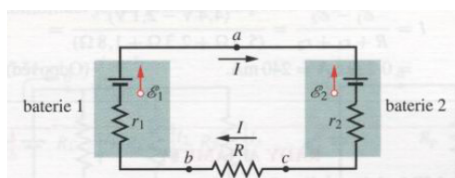

Obvody, elektromotorické napětí, jednoduché obvody a obvody s více smyčkami

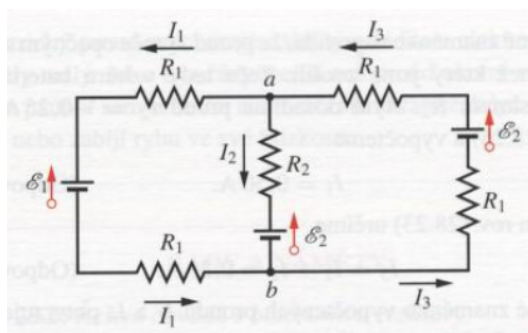
1. Automobilová baterie s emn $\epsilon=2.0$ V a vnitřním odporem $0,040 \Omega$ se nabíjí proudem 50 A. (a) Jaké je napětí na jejích svorkách? (b) Jakou rychlostí je elektrická energie disipována uvnitř baterie v teplo? (c) Jakou rychlostí se elektrická energie přeměňuje v chemickou energii? (d) Jak by se změnila odpověď na otázky (a) a (b), kdyby byla baterie použita jako zdroj proudu 50 A pro startér motoru? (HWR kap.28, př.9C)
2. Úsek obvodu ab na obrázku spotřebovává výkon 50 W, jestliže jím prochází proud $I = 1$ A v naznačeném směru. (a) Jaké je napětí mezi body a a b ? (b) Zdroj emn C má nulový vnitřní odpor. Jaké je jeho elektromotorické napětí ϵ ? (c) Jaká je jeho polarita (tj. kde je kladná a záporná svorka zdroje)? (HWR kap.28, př.11C)

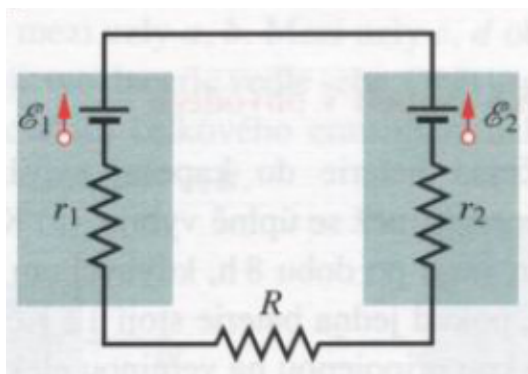
3. Vypočtete proud v obvodu na obrázku. elektromotorická napětí a odpory rezistorů jsou: $\epsilon_1 = 4,4$ V, $\epsilon_2 = 2,1$ V, $r_1 = 2,3 \Omega$, $r_2 = 1,8 \Omega$, $R = 5,5 \Omega$. (HWR kap.28, př.28.1)

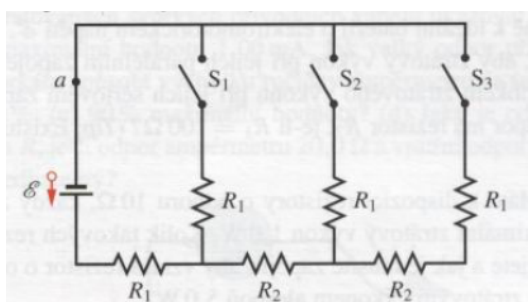
4. Na obrázku je obvod, jehož prvky mají hodnoty $\epsilon_1 = 3,0$ V, $\epsilon_2 = 6,0$ V, $R_1 = 2,0 \Omega$ a $R_2 = 4,0 \Omega$. Tři baterie v obvodu jsou ideální zdroje. Určete velikost a směr proudu v každé ze tří větví obvodu. (HWR kap.28, př.28.4)

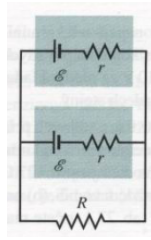
5. (a) Jak velký odpor musí mít rezistor R v obvodu na obrázku, má-li obvodem procházet proud $1,0 \text{ mA}$? Elektromotorická napětí baterií jsou $\epsilon_1 = 2,0 \text{ V}$, $\epsilon_2 = 3,0 \text{ V}$ a jejich vnitřní odpory $r_1 = r_2 = 3,0 \Omega$. (b) S jakým výkonem se v rezistoru R vyvíjí teplo? (HWR kap.28, př.16Ú)

6. Sluneční články dávají napětí $0,1 \text{ V}$, je-li k němu připojen rezistor o odporu 500Ω , a napětí $0,15 \text{ V}$, je-li použit rezistor o odporu 1000Ω . Určete (a) vnitřní odpor, (b) emn slunečního článku. (c) Plocha slunečního článku je $5,0 \text{ cm}^2$, hustota toku energie dopadajícího světla (tj. výkon dopadající na jednotku plochy) je $2,0 \text{ mWcm}^{-2}$. Jaká je účinnost článku při přeměně světelné energie v teplo ve vnějším rezistoru o odporu 1000Ω ? (HWR kap.28, př.23Ú)
7. Na obrázku je obvod se třemi spínači S_1 , S_2 a S_3 . Vypočtete proud v bodě a pro všechny možné kombinace poloh spínačů. Je dáno $\epsilon = 120 \text{ V}$, $R_1 = 20 \Omega$, $R_2 = 10 \Omega$, vnitřní odpor baterie je nulový. (HWR kap.28, př.33C)

8. Dva rezistory R_1 , R_2 mohou být připojeny sériově, nebo paralelně k ideální baterii o elektromotorickém napětí ϵ . Požadujeme, aby ztrátový výkon při jejich paralelním zapojení byl patinásobkem ztrátového výkonu při jejich sériovém zapojení. Jaký odpor má rezistor R_2 , je-li $R_1 = 100\Omega$ (HWR kap.28, př.40Ú)
9. Dvě baterie o elektromotorickém napětí ϵ a vnitřním odporu r jsou připojeny paralelně k rezistoru R podle obrázku. (a) Jaký má být odpor R aby rychlost disipace elektrické energie rezistorem byla maximální? (b) jaká je největší rychlost disipace energie? (HWR kap.28, př.42Ú)

10. Kondenzátor o kapacitě C se vybíjí přes rezistor o odporu R . (a) Vyjádřete pomocí časové konstanty $\tau_c = RC$, za jak dlouho klesne náboj kondenzátoru na polovinu své počáteční hodnoty. (b) Za jak dlouho klesne elektrická potenciální energie kondenzátoru na polovinu své počáteční hodnoty? (c) jak rychle (tj. s jakým výkonem P_R) se v rezistoru vyvíjí teplo během procesu vybíjení? Jak rychle (tj. s jakým výkonem P_C) se při vybíjení zmenšuje elektrická potenciální energie kondenzátoru? (HWR kap.28, př.28.6)
11. Kondenzátor s počátečním nábojem Q_0 se vybíjí přes rezistor. Za jak dlouho kondenzátor ztratí (a) třetinu svého náboje, (b) dvě třetiny svého náboje (vyjádřete v násobcích časové konstanty τ_c) (HWR kap.28, př.65C)
12. V sériovém RC obvodu je $\epsilon = 12 \text{ V}$, $R = 1,40 \text{ M}\Omega$, $C = 1,80 \mu\text{F}$. (a) Vypočtete časovou konstantu. (b) Určete maximální náboj, který kondenzátor získá během nabíjení. (c) Za jak dlouho se kondenzátor nabije nábojem $16 \mu\text{C}$? (HWR kap.28, př.66C)
13. Vyjádřete v násobcích časové konstanty, za jak dlouho se původně nenabitý kondenzátor v sériovém RC obvodu nabije na 99% koncového (ustáleného) náboje. (HWR kap.28, př.67C)
14. Původně nenabitý kondenzátor o kapacitě C se plně nabije pomocí baterie o konstantním elektromotorickém napětí ϵ zapojeném do série s rezistorem R . (a) Ukažte, že koncová energie nabitého kondenzátoru je rovna polovině energie dodané zdrojem emn. (b) Integrováním výrazu I^2R podle času ukažte, že energie disipovaná rezistorem je také rovna polovině energie dodané zdrojem emn. (HWR kap.28, př.74Ú)
15. V obvodu na obrázku je kondenzátor, dvě ideální baterie, dva rezistory a spínač S . Spínač byl nejprve dlouhou dobu rozpojen a potom byl na dlouhou dobu zase sepnut. O kolik se změnil náboj kondenzátoru po sepnutí? Předpokládejte $C = 10 \mu\text{F}$, $\epsilon_1 = 1,0 \text{ V}$, $\epsilon_2 = 3,0 \text{ V}$, $R_1 = 0,20 \Omega$, $R_2 = 0,40 \Omega$. (HWR kap.28, př.76Ú)

